

Nr 449.

Av herr Dahlgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 65, med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461).

Det beslut, som riksdagen år 1947 fattade om förlängd giltighetstid för den nu gällande hembiträdeslagen, innebär även en hemställan i skrivelse den 13 juni 1947, nr 314, till Kungl. Maj:t om ytterligare utredning för att komplettera den nu gällande lagstiftningen med bestämmelser om arbetstid för hembiträden.

Arbetsmarknadsstyrelsen har verkställt den begärda utredningen och som principiell uppfattning uttalat, att hembiträdena, i likhet med de flesta övriga anställda, borde få en i lag reglerad arbetstid. Till detta förslag har arbetarskyddsstyrelsen anslutit sig. Vad som här bör observeras är, att dessa beslut, i vilka arbetsmarknadens parter deltagit, fattats enhälligt.

Arbetsmarknadsstyrelsens ståndpunktstagande motiveras med att såväl Finland som Norge har åstadkommit en hembiträdeslagstiftning. Utan att i detta sammanhang ingå på dessa lagstiftningars innehåll anse vi det värt att notera, att dessa länder, som väl fortfarande ha att dras med sviter av det andra världskriget, ännu en gång gått förbi vårt land i fråga om lagstiftning med den för den arbetande parten gynnsamma villkor.

Den nu gällande lagstiftningen är enbart en fritidslagstiftning, som visserligen tillförsäkrar hembiträden vissa fridagar och bestämmer arbetstidens avslutande men samtidigt saknar bestämmelser om när arbetet skall påbörjas eller hur lång arbetstiden skall vara. Hembiträdesföreningarnas krav på en arbetstidslagstiftning är självfallet ett krav om arbetstidsförvara komplicerad. Svårigheterna böra dock inte vara större än att vårt land kortning.

Vi förneka inte, att frågan om bestämd arbetstid för hembiträden kan skall, liksom tidigare Norge och Finland, kunna ge denna yrkeskår en i lag fastställd reglerad arbetstid.

Vill man effektivt söka hindra en fortsatt flykt från hembiträdesyrket, återstår ingen annan utväg än en lagstadgad arbetstid.

Fritidslagen har inte medfört, att bristen på hembiträden blivit mindre. För att över huvud kunna anställa hembiträde ha husmödrarna många gånger erbjudit bättre villkor än lagens minimibestämmelser. Enbart det exempel ur den stickprovsundersökning arbetsmarknadsstyrelsen företagit, som visar, att 67 % av husmödrarna förklarat, att hembiträdena ha bättre villkor än vad lagens minimibestämmelser föreskriva, styrker oss i uppfatt-

ningen, att tidpunkten nu vore lämplig att för denna yrkeskår genomföra en verklig arbetstidslagstiftning.

Med vad här anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en snabb revision av hembiträdeslagen, så att lagen utformas som en arbetstidslag med åtta timmars arbetsdag för hembiträden, och att förslag om sådan lag förelägges nästa års riksdag, samt

att riksdagen måtte besluta i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition nr 65 med den ändringen, att hembiträdeslagen endast skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 oktober 1951.

Stockholm den 28 februari 1950.

Gunnar Dahlgren.

Helmer Holmberg.

K. Senander.

O. F. Persson.
